

Planinarsko društvo „Skitaci” Labin

(Željko Ernečić)

106

PD „SKITACI” LABIN

POČETCI

Počeci suvremenog planinarenja na Labinštini vezani su uz Rašu gdje je pred sami 2. svjetski rat osnovano prvo planinarsko društvo na Labinštini. Za potrebe ovoga društva izgrađen je planinarski dom i opremljeno prirodno penjaliste na sjeverozap. padinama iznad Raše. Zbog nastupajućih ratnih prilika ovo društvo vjerojatno nije službeno registrirano. Naime, uvidom u povijest CAI-ja dostupnog na internetu nisu pronađeni ime ili dr. podaci o društvu kao ni podaci o planinarskom domu u Raši.

1950. godine u Raši se osniva novo PD „Rudar”, registrirano kod PSH. Društvo se oslanja na predratni instruktorski kadar i postojeću planinarsku infrastrukturu te djeluje uz potporu Direkcije ugljenokopa Raša sve do 1960. godine. Zanimljiv prikaz ovoga društva obuhvaćen je člankom „Na satu planinarske povijesti kod Bepija Kokota” uz svjedočenje i dokumentaciju dvojice njegovih još živućih članova.

1979. godine profesor Filip Lautenbach u srednjoj školi u Labinu (CUO Labin) s upravom odreda izviđača „Mate Blažina” osnovao je planinarsku sekciju PD-a „Kamenjak” iz Rijeke. Na osnivačkoj skupštini bilo je preko 200 mladih članova i predstavnici „Kamenjaka” Herman Žudić i Branko Havočić. Ova sekcija djelovala je nekoliko godina, uz planinarske izlete na vrhove u Gorskom Kotaru. Istovremeno, 1980-ih

godina na Labinštini se pojavila i grupa lokalnih entuzijasta, zaljubljenika u prirodu i pješčenje. Sredinom 1980-ih na inicijativu i pod vodstvom Jožeta Bogolina organiziraju se prvi manji izleti (Ubas, Triglav, Čičarija, splavarenje na Tari...) i druženja, a većina planinara se uključuje u pulsko PD „Glas Istre”.

OSNUTAK I DJELOVANJE

Ideja o osnutku vlastitog planinarskog društva rodila se početkom 1990-ih. Društvo je osnovano 4. prosinca 1992. Za prvog predsjednika izabran je Rajko Tasić, a za tajnika Boris Šolaja. U upravnom odboru bili su još: Valent Vihtelić Zdravči, Masimo Jenkel, Igor Vukić, Jovanka Načinović, Mladen Tatalović i Denis Zustović. Društvo je nazvano „Skitaci” po selu Skitača (dok sam naziv ima dvojaki smisao, može se odnositi na ljude sa Skitače ili na osobe koje se skiću). Matični vrh društva je Oštri s 531 metara n. v. Kao dan planinarskog društva slavi se 15. kolovoza. Prvih godina planinarsko društvo brojalo je i do 200 članova.

Predsjednici Društva

Godina (od – do)	Predsjednik
1992. – 2000.	Rajko Tasić
2000. – 2004.	Nenad Jelača
2004. – 2008.	Željko Ernečić
2008. – 2012.	Nino Rocco
2012. – 2016.	Kristian Ružić
2016. – 2018.	Vedran Kos
2018. –	Livio Faraguna

Osim organizacije planinarskih izleta, labinski planinari posvetili su se osmišljavanju i uređenju mreže planinarskih staza na Labinštini. Najprije trasiraju i uređuju planinarsku stazu Labin – Skitača. Stazu su osmislili i trasirali Valent Vihtelić Zdravči i Masimo Jenkel. Otvorenje staze svečano je proslavljeno 30. srpnja 1995. pohodom iz Labina na Skitaču, gdje je potom održana velika fešta uz druženje i glazbu. Tijekom 10-ak narednih godina planinari su uredili preko 100 kilometara planinarskih staza (Skitača, Kosi, Sisol, Učka...) od kojih se danas redovito održava 75,4 kilometara dok je ostatak preuzelo na održavanje PD „Elektroistra” Pula ili je uvršteno u lokalne pješačke staze. U tome razdoblju značajnu

107

PD „SKITACI” LABIN

Izlet Rabac –
Standar

stručnu pomoć pružio je pok. Nikola Mihelčić koji se kao već iskusni planinar i markacist pridružio Društvu. Planinarske putove danas održava markacistička sekcija koju sačinjava pet markacista sa završenim tečajem HPS-a. To su: Livio Faraguna, Kristian Ružić, Goran Benković, Vojko Gregov i Ivan Erstić. U akcijama najčešće pomažu i ostali članovi društva. Tijekom 2014. svi planinarski putovi su snimljeni i obrađeni u GPS tragovima te uvršteni u Registar planinarskih putova HPS-a, za što su zaslužni Aleksandar Kršulja i Kristian Ružić.

Uređeno je i sportsko penjalište na stijenama iznad ceste Labin – Rabac. Najveći broj smjerova opremili su penjači iz Pule pod vodstvom Danijela Šajatovića uz pomoć naših članova koji su uspješno položili penjački tečaj. Uređeno je 11 smjerova težine 5a do 7a, dužine 12 do 23 metara. Detaljniji podatci dostupni su na web-stranici <http://www.istria-climbing.com/hr/climbing/03-rabac>. Stečena alpinistička iskustva bila su osnova za uspješne visokogorske uspone pojedinih članova društva: 1995. Monte Rosa – 5 vrhova (Rajko Tasić), 2008. Mont Blanc (Nino Rocco, Vedran Kos) i 2009. Kilimanjaro (Mladen Bratulić).

U društvu danas djeluju dva licencirana planinarska vodiča: Aleksandar Kršulja za kategorije A, B, D i Nino Rocco za kategoriju A. Od ostalih sedam školovanih vodiča neki su napustili društvo, a neki trebaju obnoviti licencu. Društvo u prosjeku organizira 20-ak izleta godišnje. Uz standardne kraće izlete na poznate hrvatske i slovenske vrhove valja spomenuti i dva uspješno organizirana 5-odnevna izleta u gorja Irske (2007.) i Škotske (2015.).

Na Premužičevoj stazi – Aleksandar Daić, Vjeko Kos, Nino Rocco,
Livio Faraguna i Željko Knapić (za fotoaparatom)

LABINSKI PLANINARSKI PUT

2004. godine osmišljena je i otvorena planinarska obilaznica Labinski planinarski put (LPP). To je linijska obilaznica, koja se proteže od Crne punte do Brseča preko najljepših vrhova i lokaliteta Labinštine. LPP ima sedam kontrolnih točaka: Crna punta (0 m), pl. k. Skitača (425 m), Oštri (531 m), Labin (291 m), Standar (474 m), Plomin (171 m) i Sisol (835 m). LPP je dužine 40 kilometara i za obilazak je potrebno oko 16 sati hoda. S većeg dijela trase LPP-a u vidokrugu su greben Učke i Kvarner, a za bistroga vremena i greben Čičarije na horizontu. LPP obiluje pašnjacima kadulje i kovilja, a posebnu draž nudi cvjetanje brnistre u proljeće i rujevine u jesen. Ostale zanimljivosti LPP-a ostavimo za iznenađenje posjetiteljima.

Prilikom otvorenja 2004. godine izdani su Dnevnik LPP-a i zemljovid 1 : 60 000 s prilaznim putovima. Svakom planinaru koji prođe kontrolne točke LPP-a i pošalje ispunjen dnevnik kao potvrdu da je prošao cijeli LPP, dodjeljuje se značka LPP-a. Detaljan opis LPP-a osim u Dnevniku dostupan je i na web-stranicama društva <https://www.skitaci.com/labinski-planinarski-put>. Za obilazak LPP-a i ostalih PP-a preporučuje

se novi ažurirani „Outdoor“ zemljovid „Labin – Rabac – Raša 1 : 25 000“, izdan 2019. godine od strane TZ-a Labin-Rabac i TZ-a Općine Raša. LPP je do danas prohodalo oko 170 planinara.

LPP je ujedno sastavni dio IPP-a, ali je zadržao vlastitosti planinarske obilaznice (registracija pri HPS-u, žigovi, dnevnik).

PLANINARSKA KUĆA SKITAČA

10. lipnja 1996. godine potpisan je Ugovor o zakupu s Porečko – pulskom biskupijom, kojim ona daje na korištenje župnu kuću na Skitači s ciljem da se kuća obnovi i u njoj otvori planinarska kuća. Ruševinu kuće koja je nekad služila kao župni dvor, a potom kao osnovna škola koju su zadnji učenici pohađali 1957. godine, planinari su godinama obnavljali. Gotovo svi manualni i jednostavni obrtnički radovi te projektiranje i stručni nadzor izvršeni su na dragovoljnoj osnovi. Od 1996. do danas odrađeno je reda veličine 10 000 dragovoljnih radnih sati. Veći završni i stručni radovi započeli su 25. ožujka 2001. uz pomoć sponzora i tvrtki

Planinarska
kuća Skitača

110

PD „SKITACI“ LABIN

koje su donirale materijal i izvodile građevinske radove. U potpunosti je napravljena međukatna konstrukcija i novi krov uz zadržavanje izvornih obilježja objekta (pročelja, ognjište...). Naravno, sve je građeno sukladno Zakonu na temelju odobrene projektne dokumentacije i troškovnika. Glavni projektant bio je Nino Rocco, a projektant Vesna Sagaj. Obnovljena planinarska kuća svečano je otvorena 13. prosinca 2004. na Sv. Luciju, zaštitnicu Skitače. Kuća se nalazi u središtu sela Skitača na 425 metara n. v. Popularno je odredište za planinare iz unutrašnjosti i za održavanje raznih tečajeva. Otvara se za grupe planinara po najavi. Domar pl. k. Livio Faraguna nagrađen je 2014. godišnjom nagradom IO HPS-a, kao najbolji domaćin planinarske kuće u Hrvatskoj.

Uz potporu HPS-a opremanje i poboljšanja u pl. k. nastavljeni su do danas (kuhinja, vanjska bravarija i dr.), u cilju stvaranja što boljih uvjeta za boravak planinara.

SAŽETAK I PORUKA

Osim po gostoljubivoj planinarskoj kući u Skitači PD „Skitaci“ danas je poznato po četiri tradicionalne manifestacije:

1. krajem ožujka, povodom prvog dana proljeća, organizira se noćni pohod Labin – Skitača; pohod kreće u 20 sati s trga u starom gradu, u Skitaču stiže oko 24 sata
2. krajem travnja, povodom dana planeta Zemlje (22. travnja), organizira se planinarski pohod Brseč – Plomin – Rabac – Skitača, dužine 40 kilometara, poznatiji pod nazivom „Long Walk Day“ (LWD, Dan dugog hodanja); polazak iz Brseča je u 6 sati, a učesnici pohoda stižu na Skitaču od oko 14 sati pa sve do 20 sati
3. za Veliku Gospu, na dan društva, organizira se pohod Labin – Skitača; planinarima se na tom pohodu pridružuju i mnogobrojni rekreativci i turisti koji borave u Labinu i Marini
4. povodom proslave Sv. Lucije, zaštitnice Skitače, 13. prosinca organizira se pohod na Skitaču.

Zanimljivo je spomenuti da je LWD, pokrenut 2004. po ideji Nina Rocca kao svojevrsni „labinski maraton“, potaknuo popularizaciju i razvoj brdskog trčanja na Labinštini pa i šire. Mnogi učesnici LWD-a postali su s vremenom vrsni brdski trkači, organizatori lokalnih utrka kao i međunarodne Ultra Trail utrke „100 Milja Istre“. Ponosni smo na našu bivšu članicu Natašu Rogić, učesnicu brojnih Ultra Trail utrka, među kojima se ističu dvije UTMB (Mont Blanc) utrke iz 2019. i 2021. godine.

111

PD „SKITACI“ LABIN

Dan Društva
15. kolovoza
2021. pred
polazak iz
Labina

Osim u planinarskim aktivnostima (izleti, predavanja, razne ekološke akcije...) društvo sudjeluje i u društvenom i javnom životu Labinstine. Posljednjih godina primjetan je trend smanjenja članstva. To je znak da dosadašnje dvije Osnovne planinarske škole održane u skoro tri desetljeća djelovanja društva neće biti dovoljne za njegov opstanak a kamoli razvoj. Stoga je, rudarskim rječnikom, nužno „iskopati dodatne vagonete“ htijenja i snage za okretanje prema mlađim naraštajima Labinjana. Uzora ima dovoljno kod ostalih planinarskih društava u okruženju: povezivanje sa školskim sustavom, male planinarske škole, atraktivni izleti s djecom i mladima i dr. Uvjereni smo u uspjeh, jer ipak u nama još žive geni rudara – učesnika Labinske Republike iz 1921.

